

Nr 73

Av herr Darlin, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Diverse kapitalfonder: Jordfonden.

(Lika lydande med motion nr 57 i Första kammaren)

I statsverkspropositionen bil. 31, punkt 18, äskar departementschefen för budgetåret 1961/62 ett investeringsanslag å 4 milj. kr. till jordfonden. Enligt beslut vid 1948 års riksdag skall fondens medel bl. a. användas för att bestrida lantbruksnämndernas kostnader för fastighetsförvärv i samband med åtgärder för yttre rationalisering på jordbrukets område. Budgetåren 1959/60 och 1960/61 tillföres fonden 8 resp. 4 milj. kr.

Som motivering för att anslå medel till fonden har bl. a. anförts, att lantbruksnämndernas verksamhet i fråga om den aktiva inköspolitik för den yttre rationaliseringen är beroende av att medel finns tillgängliga i jordfonden. Sedan 1948 har lantbruksnämnderna genom sin inköspolitik blivit ägare till avsevärda jord- och skogsfastigheter. Även om det för denna nämndernas verksamhet är nödvändigt med ett »buffertlager» av fastigheter synes det vara tveksamt om fastighetsförvärven bör vara av den omfattning de för närvarande har. Det borde nämligen ligga i såväl nämndernas som samhällets intresse att det »buffertlager» av jordbruksfastigheter, som nämnderna innehar, nedbringas i så stor utsträckning som möjligt. För jordbruket är det av ett alldeles speciellt intresse att fastigheterna efter lantbruksnämndernas förvärv snarast möjligt genom försäljning återföres till privat ägo.

Under budgetåret 1959/60 då fonden tillfördes 8 milj. kr., disponerades genom nämndernas försorg 22 600 622 kr. och till följd av försäljningar m. m. inflöt 21 134 530 kr. Inkomster och utgifter balanserade således så när som på inemot 1,5 milj. kr. Genom en aktivare försäljning torde det emellertid ha varit möjligt att balansera även detta belopp. En riktpunkt för nämndernas verksamhet på detta område synes mig nämligen vara att försäljning skall ske i sådan omfattning att därigenom influtna medel täcker kostnaderna för inköp av fastigheter. Några tillskott till fonden över statsbudgeten bör sålunda icke ske i ett läge där nämnderna disponerar över ett så omfattande fastighetsinnehav som de för närvarande gör.

Enligt min mening behöver icke nämndernas verksamhet med den yttre rationaliseringens aktiva inköspolitik hämmas genom brist på medel om försäljningspolitiken intensifieras. Därtill kommer att det ur principiella utgångspunkter synes vara en fördel om nämnderna, i stället för att de själva

söker förvärva så många fastigheter som möjligt, använder sitt inflytande till att främja bildandet av ändamålsenliga bruksenheter genom jordbrukarnas direktköp. Med hänsyn till denna min inställning synes något anslag för ifrågavarande ändamål ej böra utgå för budgetåret 1961/62.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts framställning under kapitalbudgeten, bil. 31, punkt 18, att till jordfonden för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag å 4 000 000 kronor.

Stockholm den 18 januari 1961

Gösta Darlin
